

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλινία 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθῆναι, 4 Σεπτεμβρίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 40

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΤΑΪΚΟΥΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ὁ μικρὸς ὄρφανός

Ἐδῶ κι' ἑκατὸν πενήντα χρόνια, ζοῦσε στὸ Πεκίνο ἕνας νέος ποὺ τὸν ἔλεγαν Πιν-Χό. Ἦταν γιὸς ἑνὸς φτωχοῦ Κινέζου, ποὺ φημιζόταν ὅμως γιὰ τὴ σοφία του. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε, πὼς στὴν Κίνα ἡ μάθηση προτιμαῖται ἀπὸ τὸν πλοῦτο κι' ἡ ἀτομικὴ ἀξία ἐκτιμᾶται περισσότερο ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ εὐγένεια.

Ὅταν πέθανε ὁ πατέρας τοῦ Πιν-Χό, τὸ κράτος τοῦ ἔκαμε ἐπίσημη κηδεῖα. Ὁ γιὸς, ποὺ ἦταν τότε δεκατριῶν χρονῶν, ἔκλαψε πικρὰ τὸν πατέρα του καί, βλέποντας τίς μεγάλες τιμὲς ποὺ τοῦ ἔγιναν, φώναξε :

—ὦ, γιατί νὰ μὴ μπορῶ νὰ κληρονομήσω καὶ τὴν ἀξία σου, ὅπως κληρονομῶ τὴ μικρὴ σου περιουσία; Γιατὶ ἡ ἀδίκη τύχη δὲν δίνει στὸ γιὸς τὴ σοφία ποὺ ὁ πατέρας ἀποκτῆσε μὲ τόσους κόπους; Ἡ μάθηση δὲν εἶναι προτιμώτερη ἀπὸ τὰ χρήματα;

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε ἕνας γέρος γείτονας, περισσότερο γνωστὸς παρά σοφός· ἡ σοφία ἀποκτᾶται μὲ τὴ μελέτη, κι' ὁ πλοῦτος μὲ τὴν ἐργασία καὶ τὴν οἰκονομία. Διάλεξε ἕναν ἀπὸ τοὺς δυὸ δρόμους ποὺ ἀνοίγουνται μπροστά σου· γίνου γραμματισμένος ἂν ἀγαπᾷς τὰ γράμματα· μιμῆσου ἐμένα, ἂν θέλῃς νὰποκτήσῃς χρήματα.

—Θὰ γίνω γραμματισμένος! φώναξε ὁ μικρὸς ὄρφανός. Ἐνα στεφάνι ἀπὸ δάφνη τὸ προτιμῶ ἀπὸ χρυσὸ βασιλικὸ στέμμα.

Τὰ τρία πρώτα χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του, ὁ Πιν-Χό ἔ-

σπούδαζε μὲ μεγάλη ἐπιμέλεια τὴν κινεζικὴ γραφή—τόσο δύσκολη μὲ τὰ πολλὰ καὶ παράξενα γράμματά της, ποὺ πρέπει κανεὶς μᾶλλον νὰ τὰ ζωγραφίζῃ παρά νὰ τὰ γράφῃ—τὴν Ἀστρονομία καὶ τὴν Ἱστορία. Ἀλλὰ λίγο-λίγο ὁ ζῆλος του λιγότευε μπροστὰ στίς μεγάλες δυσκολίες ποὺ ἀπαντοῦσε. Ἀντὶ νὰ βάλῃ ὅλη του τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴ θέληση, ἄρχισε

—Παιδί μου, τοῦ εἶπε ὁ γέρος γείτονας τοῦ Σά-Ουάν... (Σελ. 349, στ. α').

νὰ σκέπτεται : «Ὁ] πατέρας μου ἔλαβε μεγάλες τιμὲς μόνο ἀφοῦ πέθανε· ὅσο ζοῦσε ὅμως, ἦταν φτωχός καὶ βασανίζετο πολὺ. Τὸνομά του, ἀλήθεια, ἦταν ἐνδοξό, ἡ τύχη του ὅμως δὲν ἦταν ζηλευτή. Τέτοια θὰ εἶναι κι' ἡ τύχη ἡ δική μου;...»

Ὅσο ἔδωσε τίς πρώτες του ἐξετάσεις, ἐπέτυχε καὶ πήρε ἀδεια ὀλίγων ἡμερῶν γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ. Τότε, γιὰ πρώτη φορά, ἔρριξε βλέμματα ζήλειας στὸ λαμπρὸ κήπο τοῦ Σά-Ουάν, τοῦ γείτονά του, καὶ παρατήρησε πόσο ὠραία ἦταν ἡ κατοικία του. Ἐκεῖνος ὁ καίμενος κατοί-

κοῦσε σ' ἕνα φτωχόσπιτο μ' ἕνα γέρο ὑπηρέτη. Τὰ παράθυρά του ἔβλε-
παν στὸν κήπο αὐτοῦ τοῦ Σά-Ουάν, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν γείτονα ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἄλλοτε τίς συμβουλές ἐκεῖνες. Μποροῦσε λοιπόν, χωρὶς νὰ φαίνεται ἀδιάκριτος, νὰ βλέπῃ μὲ θαυμασμὸ τὸ θέαμα ποὺ ἀπλωνόταν μπροστά του. Ὁ κήπος τοῦ Σά-Ουάν ἀνέβαινε τὴν πλαγιά ἑνὸς λόφου καὶ σχημάτιζε σὰν ἕνα ἀμφιθέατρο μὲ πολλὰ, πλατύτατα σκαλιά, ὅπως εἶναι πολλοὶ κήποι στὴν Ἀσία. Τὰ δρομάκια ἦταν στρωμένα

μὲ χρωματιστὰ χαλκίγια ποὺ ἔλαμπαν στὸν ἥλιο. Δέντρα ψηλά καὶ πυκνά ἔρριχναν παντοῦ τὴ σκιά τους, καὶ κάτω ἀπ' αὐτὰ τὰ δέντρα ἔβλεπες λουλούδια σπάνια καὶ ὠραία-
τατα. Μαρμαρένιες σκάλες ἀπὸ κάτω ἔφθαναν ὡς ἀπάνω, κι' ἔδῶ κι' ἐκεῖ ἦταν κιόσκια, καθίσματα κάτω ἀπὸ πελώριες ὀμπρέλλες, καὶ κούνιες κρεμασμένες ἀπὸ ἕνα δέντρο σὲ ἄλλο.

Σὲ μιὰ ἀπὸ τίς κούνιες αὐ-
τές, ἦταν ἀνεδαομένες οἱ κό-
ρες τοῦ Σά-Ουάν, τρεῖς θελ-
κτικὲς μελαχροινὲς Κινεζού-
λες μὲ κατάμαυρα μαλλιά. Ἐφώνιζαν χαρούμενες κάθε φορά ποὺ ἡ κούνια τους ἀνέβαινε ψη-
λὰ κι' ἀγγίξε τοὺς κλώνους τῶν δέν-
τρων. Παραπέρα, οἱ ὑπηρέτριες ἐτοί-
μαζαν τὸ τσάι κάτω ἀπὸ μιὰ κομφό-
τατη σκιάδα, ποὺ τὴ σχημάτιζαν ἀ-
γινόκλημα, γιασεμῆς κι' ἀνθισμένες
τριανταφυλλίες. Σ' ἕνα τραπέζι ἦ-
ταν διάφορα γλυκίσματα μὲ μέλι κι'
ἕνα ποτὶ ποὺ οἱ Κινέζοι τὸ πίνουν
πέντε φορές τὴν ἡμέρα. Ἡ γυναίκα
τοῦ Σά-Ουάν ἦταν ἑαπωμένη σὲ μιὰ
αἰώρα—κρεμαστὸ κρεβάτι—κάτω
ἀπὸ ἕνα πλατάνι, καὶ τραγουδοῦσε,
ἐνῶ ὁ ἴδιος ὁ Σά-Ουάν, καθισμένος
σταυροπόδι σ' ἕνα ντιβάνι, ροφούσε

μέ μεγάλη ευχαρίστηση τὸ ναργιλέ του.

Ὁ Πιν Χό, βλέποντας αὐτὴ τὴν οἰκογένεια τόσο πλούσια κι' εὐτυχισμένη, αἰστάνθηκε μεγάλη ἐπιθυμία νὰ πλουτίσῃ. Ἀρπάξε λοιπὸν βιβλία του καὶ τετράδια καὶ τὰ ξέσχιζε ἀλύπητα· ἔπειτα ἐφόρεσε τὸ μεταξωτὸ του γιλέκι, τὸ χρυσοκέντητο μανδύα του καὶ τὰ κίτρινα σαντάλια του—δσο φτωχὸς κι' ἂν ἦταν, εἶχε μιὰ καλὴ φορεσιὰ—καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ γείτονά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Στοῦ Σά-Ουάν

Τοῦ ἀνοίξε μιὰ ὑπηρέτρια καί, δταν τῆς εἶπε πὼς ἤθελε τὸν κύριό της, τὸν ἐβγαλε στὸν κήπο. Ὁ Σά-Ουάν δέχθηκε τὸ νεαρό του γείτονα φιλικώτατα καὶ τὸν ὠδήγησε στὴ σοκάδα, ὅπου κάθονταν τώρα, γύρω στὸ τραπέζι τοῦ σαχίου, ἡ γυναίκα του κι' οἱ κόρες του. Τοὺς τὸν παρουσίασε μὲ τὰ κολακευτικὰ αὐτὰ λόγια:

— Ἐδῶ εἶναι ὁ γείτονάς μας Πιν Χό ποὺ θαυμάζετε τὴ μεγάλη του ἐπιμέλεια στὰ γράμματα. Εἶναι ἀξίος γιὸς τοῦ σοφοῦ του πατέρα. Ἐπέτυχε στίς ἐξετάσεις του κι' οἱ δασκάλοι του μοῦ τὸν ἐπαίνεσαν θερμώτατα.

— Καλῶς ἦλθες στὸ σπίτι μας, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ γυναίκα τοῦ Σά-Ουάν, δίνοντάς του τὸ χέρι της, ποὺ τὰ νύχια του ἦταν μακριὰ καὶ στριφτά. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴ λαμπρὴ κηδεὶα τοῦ δοξαμένου πατέρα σου. Εἴμαστε πολὺ εὐτυχεῖς ποὺ σὲ γνωρίσαμε κι' ἀπὸ κοντά.

— Εἶναι ἀλήθεια πὼς ξέρετε τί δρόμο κάνει τὸ κάθε ἄστρο; τὸν ρώτησε ἡ Μαγγάνη, ἡ μεγαλύτερη κόρη τοῦ Σά-Ουάν.

— Συχνὰ σὰς βλέπουμε ποὺ στήνετε τὸ τηλεσκόπιό σας καὶ κοιτάζετε τὸν οὐρανό, καὶ ζηλεύουμε τὴ σοφία σας, τοῦ εἶπε ἡ Τάο-Νίγκ, ἡ δευτέρη κόρη. Τί ὥραϊο ποὺ θὰ εἶναι νὰ φεύγῃ κανεὶς ἐστὶ ἀπὸ τὴ γῆ καὶ νὰ ταξιδεύῃ στὸν οὐρανό!

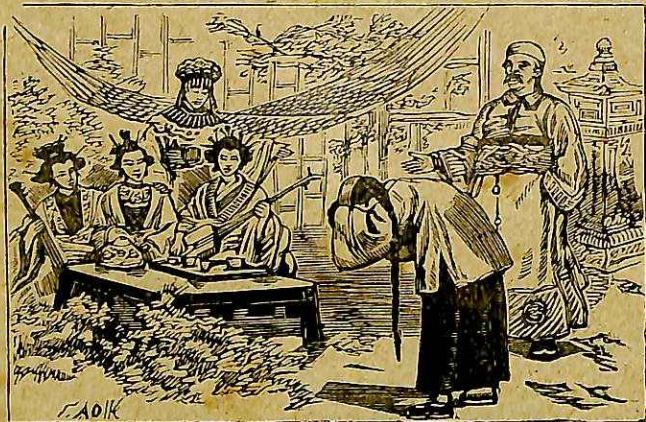
— Ἐπειτα, πρόσθεσε ἡ Σι-Ζι, ἡ τρίτη κόρη, μὲ τὸν καιρὸ ἐλπίζετε νὰ πάρετε τίς πιδὶ τιμητικὰς θέσεις, κι' αὐτὸν τὸν τίτλο τοῦ Μανταρίνου, γιατί μόνο γραμματισμένοι γίνονται δημόσιοι υπάλληλοι.

Ὁ Πιν-Χό, παραζαλισμένος ἀπὸ τὴν εὐγενικὴ αὐτὴ υποδοχή, ἐφέλλισε μερικὰς ἀσυνάρτητες λέξεις. Τὸν ἐκτιμοῦσαν λοιπὸν; τὸν ἐνόμι-

ζαν γιὰ κάτι-τί, κι' εἶχαν γι' αὐτὸν μεγάλες ἐλπίδες, ἐνῶ ὁ Πιν-Χό, ὁ ἀνόητος, εἶχε ἀηδιάσει τόσο τὴν ἐπιστήμη, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπελπισίας, εἶχε ξεσχίσει τὰ βιβλία του καὶ καταστρέψει κόπους τριῶν χρόνων; Τί θάλεγε ὁ Σά-Ουάν, ἂν τὸ μάθαινε;

Ὁ νεαρὸς Κινέζος ἄρχισε νὰ μετανοῶνῃ ποὺ θέλησε νὰλλάξῃ στάδιο, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε πιά νὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Ἀφοῦ κατέστρεψε τὸ μέλλον του, ἔπρεπε νὰ δημιουργήσῃ ἄλλο.

— Ἀγαπητέ μου γείτονα, ἀξιότιμε Σά-Ουάν, εἶπε ἀφοῦ καταδρόχθισε δυὸ φλυτζάνια τσάι μὲ δέκα δώδεκα παξιμαδάκια βέβαια, καλὸ εἶναι νὰ γίνῃ κανένας σοφός, κι' ὁμολογῶ πὼς στὴν Κίνα οἱ σοφοὶ ἐκτιμοῦνται περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ γιὰ νὰ φτάσῃ κανεὶς στὸ σκοπὸ του, τί δυσκολίες πρέπει νὰ κατανικήσῃ, τί κόπους νὰ κάμῃ, τί ἀ-

— Ἐδῶ εἶναι ὁ γείτονάς μας Πιν-Χό, ἀξίος γιὸς τοῦ σοφοῦ του πατέρα. (Σελ. 350, στ. α')

γρύπνιες κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ λύχνου, σκυμμένος στὰ χαρτιά του καὶ στὰ βιβλία του! Κι' ὕστερα, τί ἀγωνίες ἂν θὰ ἐπιτύχῃ ἢ ὀχι στίς ἐξετάσεις του, γιὰ νὰναγνωρισθῇ σοφός καὶ νὰ πάρῃ τὸν τίτλο τοῦ Μανταρίνου! Γι' αὐτὸ ἐγὼ θὰ προτιμῶ τὸν πλοῦτο ἀπὸ τὴν παιδεία. Ἐνας καλὸς ἔμπορος, ποὺ κάνει γρήγορα περιουσία, τί ἥσυχος κι' εὐτυχισμένος ζῇ! ἐνῶ ὁ σοφός, κι' ὁ φτασμένος ἀκόμα στὸ σκοπὸ του, ὀφείλει φτώχεια κι' ἔχει ἕνα σωρὸ βάραινα.

— Τί λές, παιδί μου! φώναξε ὁ Σά-Ουάν, σηκώνοντας ψηλὰ τὰ χέρια. Μόνο στοὺς γραμματισμένους οἱ νόμοι τοῦ κράτους μας ἐπιτρέπουν τίς μεγάλες θέσεις καὶ τὰ μεγάλα ἀξιώματα· κι' ἕνας ποὺ ἔχει μιὰ μεγάλη θέση πληρώνεται καλὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει ἀπὸ φτώχεια. Ναι, ἕνας ἔμπορος μπορεῖ νὰ εἶναι πλουσιώτερος ἀπὸ ἕνα Μανταρίνο.

Πρώτα με θυμὸς καὶ μένα νὰ σοῦ πῶ τί φροντίδες κι' ἀνησυχίες ἔχει ἡ ζωὴ τοῦ ἐμπόρου. Ἀφίνω τώρα πὼς εἶναι μιὰ ζωὴ κοινὴ, ταπεινὴ, χωρὶς μεγαλεῖο, χωρὶς δόξα. Εἶναι δυνατὸ νὰ τὴν προτιμᾷς ἐσύ, ὁ γιὸς ἐνδὲς σοφοῦ;

— Ναι, τὴν προτιμῶ! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ καὶ σταθερὰ ὁ Πιν-Χό.

Ὁ Σά-Ουάν, ἡ γυναίκα του κι' οἱ κόρες του κοιτάχθηκαν μὲ ἀπορία καὶ μ' ἐκπληξή.

— Πῶς; ψιθύρισε ὁ Σά-Ουάν· θὰ φήσῃς τὴν ἐπιστήμη γιὰ τὸ ἐμπόριο;

— Τὸ ἀποφάσισα.

— Θὰ παρατήσετε τὴν Ἀστρονομία; φώναξε ἡ Μαγγάνη.

— Καὶ τὴ μελέτῃ τῶν παλαιῶν συγγραφέων μας; εἶπε ἡ Σι-Ζι.

— Κρίμα! κρίμα! φώναξε ἡ Τάο-Νίγκ, ποὺ ἐνδιαφερόταν πολὺ γιὰ τὸ νεαρὸ γείτονά της. Πῶς ἀλλάξατε ἰδέα; Δὲν φοβάστε μὴν κάνετε τρέλλα; — Προτιμᾷς τὸν πλοῦτο! ψιθύρισε μὲ οἰκτο ὁ Σά-Ουάν.

— Γιατί προτιμᾷτε τὸν πλοῦτο; ρώτησε δυνατὰ ἡ Τάο-Νίγκ.

Τὸ γιὰ τί αὐτὸ ὁ Πιν-Χό δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ πῇ. Εἶναι εὐκολο νὰ ὁμολογήσῃ, κανένας πὼς ἡ θεὰ ἐνδὲς ὥραϊου κήπου καὶ μίας εὐτυχισμένης οἰκογένειας τὸν ἔκαμε νὰ ζηλέψῃ καὶ νὰλλάξῃ ἰδέα; .. Καὶ ψιθύρισε θλιβερά:

— Δὲν ξέρω... Ἐσχισα θυμὸς τὰ βιβλία μου καὶ τὰ πέταξα στὸ ποτάμι. Τώρα δὲν ὑπάρχει ὑποχώρησις. Ὁ καιρὸς θὰ δείξῃ ἂν ἔκαμα τρέλλα ἢ ἂν σκέφθηκα φρόνιμα. Οἱ τρεῖς κόρες τοῦ Σά-Ουάν ἔνωσαν τὰ χέρια μὲ ἀπελπισία καὶ, μὲ δακρυσμένα μάτια, ἔλεξαν:

— Τί κρίμα! τί κρίμα! Τόση σοφία στὸ ποτάμι! .. Φοβερό!

(Ἀκολουθεῖ)
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Παράφρ. ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ τῆς Λεὶλά-Χανούμ)

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Οἱ μέρες πᾶνε καὶ μικραίνουν. Παίζουν τὰ σύννεφα κυνηγητό, Μαδοῦν τὰ δέντρα καὶ μᾶς ραίνουν, Καὶ τὰ πουλάκια παίζουν τὸ κρυφτό.

Ν' ἀνοίξῃ τὸ σχολεῖο κοντοζυγώνει, Πῶς τὸ προσμένω μ' ἄπειρη χαρὰ Καίνουργια δύναμη στεριώνει Στὸ σῶμα, καὶ στὸ νοῦ γερὰ φτερά!

Μ' αὐτὰ θεὰ πετάξω πίσω Στὴ χώρα, στὸ καλὸ μου τὸ σχολεῖο. Ἐπάνω στὰ βιβλία θ' ἀγυπνήσω, Μ' ἀγάπη, μὲ τὸ ζῆλο τὸν παλιό.

ΦΑΚ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΗ γειτονιά μας, κάθε χρόνο αὐτὴ τὴν ἡμέρα — 29 τοῦ Αὐγούστου, ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, νηστεία — γίνεται μιὰ μικρὴ λιτανεία. Βγάδουν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ μιὰ ἐκκλησίᾳ καὶ τὴν πηγαίνουν σὲ μιὰν ἄλλην. Οἱ ἐκκλησιάς αὐτές, τῆς γειτονιάς κι' οἱ δυὸ, δὲν ἀπέχουν παρὰ λίγα βήματα. Ἀλλὰ τὴν εἰκόνα τὴν πᾶνε «ἀπὸ γύρο» κι' ἐστὶ ἡ μικρὴ λιτανεία περὶ κι' ἀπὸ μερικὸς μεγάλους δρόμους. Οὐτε λάδα-ρα ὅμως, οὔτε ἐξαπτέρυγα, οὔτε οὐρανία, οὔτε σημαίες, οὔτε στρατός. Καμμιά πομπή, κανένα μεγαλεῖο. Μιὰ μουσικουλά μπροστά, μερικοὶ παπαδες γύρω στὴν ἀσημένια εἰκόνα, κι' ἀπὸ πίσω λαὸς, «λαουτζίκος», προπάντων γυναῖκες. Κι' ἐπειδὴ ὁ αὐγουστίντικος ἥλιος καίει, δὲν βλέπεις παρὰ ἕνα ποτμάκι. .. ἀπὸ ἀνοιχτὲς ὀμπρέλλες ὁλων τῶν εἰδῶν καὶ ὁλων τῶν χρωμάτων, ποὺ πότε πλημμυρίζει ἕνα δρομάκι, πότε περνᾷ ἀπὸ τὴ μέση ἐνδὲς μεγάλου δρόμου, παραμερίζοντας στὴν ἀκρὴ γιὰ νὰ περάσῃ τὸ τράμ. .. Οἱ καμπάνες χτυποῦν ὅλη τὴν ὥρα—ἀπὸ τίς ἑντεκα ὥς τὸ μεσημέρι βαστᾷ ἡ λιτανεία—κι' οἱ περίοικοι βγαίνουν στίς πόρτες καὶ στὰ παράθυρα, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ κοντὰ ἢ ἀπὸ μακριά, νὰ κάμουν τὸ σταυρό τους καὶ νὰ εὐχηθοῦν «καὶ τοῦ χρόνου μὲ ὕγεια, ἀγίε μας Γεωργίου».

Εἶναι ἀπάνω ἀπὸ τριάντα χρόνια—δσα καθόμαστε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Εὐριπίδου, ἀνάμεσα στίς δυὸ ἐκκλησίες—ποὺ βλέπουμε τὴ μικρὴ λιτανεία Δὲν περνᾷ κάτω ἀπ' τὸ σπίτι μας, τὴ βλέπουμε ὅμως δταν ξεκινᾷ ἀπ' τὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀντικρινοῦ δρομάκου, φυλάμε νὰ τὴν ἰδοῦμε δταν θὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς ποὺ φαίνεται ἀπ' τὰ παράθυρά μας, καὶ πάλι δταν θὰ βγῇ στὴν ὁδὸν Εὐριπίδου, πιά κάτω, καὶ θὰ καταλήξῃ στὴν ἄλλην ἐκκλησίᾳ. Καμμιά φορὰ ξεχνοῦμε πὼς εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς καὶ ξαφνικὰ ἀκοῦμε τίς καμπάνες καὶ τὴ μουσικουλά. «Ἁ, ἡ λιτανεία!» Καὶ πετιόμαστε στὰ παράθυρα. Μᾶς κάνει τόση χαρὰ! Τὴν ἔχουμε συνειθίσει, ὅπως κάθε τί ποὺ γίνεται ταχτικά, μιὰ ὀρισμένη ἡμέρα τοῦ χρόνου, τὴν ἴδια ὥρα καὶ στὸν ἴδιον τόπο. Καὶ τὴ βλέπουμε μὲ συγκίνηση Τόχοι μάλιστα «γιὰ καλὸ» νὰ τὴν ἰδοῦμε, κι' δταν κανένας μας τυχαίῃ νὰ εἶναι ἄρρωστος

ἐκείνη τὴν ἡμέρα, κάνει κουράγιο νὰ σηκωθῇ μιὰ στιγμὴ καὶ νὰ πλησιάσῃ ἕνα παράθυρο. Καὶ θυμᾶται τότε τὴ «Λιτανεία» τοῦ Χάινε καὶ ψιθυρίζω:

Σήκω, Γιαννάκη μου, καὶ σὺ, Νὰ ἰδῇς τὴ λιτανεία ποὺ περνᾷ. . .

Κι' ἂν τύχῃ νὰ λείπῃ κανένας μας ἐκείνη τὴν ὥρα ἀπ' τὸ σπίτι καὶ τὴ γειτονιά, λυπάται δταν ἀκοῦῃ γυρίζοντας πὼς βγήκε ἡ λιτανεία καὶ δὲν τὴν εἶδε. «Ἐ, δὲν πειράζει, τὸν παραγοροῦμε τοῦ χρόνου, ἄς εἴμαστε καλά». Πέρου ἦταν πολὺ ἄρρωστη ἡ γυναίκα μου. Ὅταν ἀκουσε τίς καμπάνες καὶ τὴ μουσικουλά, σηκώθηκε ἡ καίμενὴ μὲ κόπο, πῆγε στὸ παράθυρο, κι' ὕστερα κλαίγοντας εἶπε: «Τὴν εἶδα. . . μὰ θὰ τὴν ἰδῶ καὶ τοῦ χρόνου;». Σήμερα ποὺ τὴν ξανάειδε καλὰ, τὸ θυμήθηκε, καὶ συγκινήθηκε πολὺ. «Πέρου, εἶπε, ρωτήθηκα ἂν θὰ τὴν ξαναἰδῶ, μὰ νὰ ποῦ, δόξα σοι ὁ Θεός, τὸ ἀξιώθηκε. . .». Ἡ μικρὴ λιτανεία, ἡ χρονιάτικη, ἡ ταχτική, ποὺ τὴ βλέπει τριάντα τώρα χρόνια, τὴν ἔκαμε νὰ συλλογιθῇ πὼς

εἶχε ἐπιζήσῃ ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀρρώστεια καὶ νὰ δοξάσῃ τὸ Θεό. . .

Ἄς εἶν' εὐλογημένη ἡ μικρὴ λιτανεία, ἡ φτωχὴ, ἡ ἀπλή, ἡ ἀπείρητη, ποὺ μᾶς χαροποιεῖ καὶ μᾶς συγκινεῖ περισσότερο ἀπὸ μιὰ μεγάλη, ἐπισημη καὶ πομπικὴ λιτανεία, μὲ μουσικὰς καὶ παρατάξεις. Γίνονται κι' ἄλλες τέτοιες μικρὲς κι' ἀνεπίσημες στὴν Ἀθήνα, συνοικιακὲς νὰ ποῦμε λιτανεῖες, ὅπως τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος στὸ Παγκράτι. Καὶ παντοῦ, στοχάζουμαι, οἱ γείτονες, οἱ περίοικοι, ποὺ τίς βλέπουν ταχτικά κάθε χρόνο, θὰ τίς ἔχουν συνηθίσει, καὶ θὰ τίς περιμένουν, καὶ θὰ τίς ἀγαποῦν, καὶ θὰ λυποῦνται δταν, γιὰ ἕνα ἢ ἄλλον λόγο, δὲν μποροῦν καμμιά φορὰ νὰ τίς ἰδοῦν. Πολλὰ μικρά κι' ἀπλά πράγματα παίζουν μεγάλο ρόλο στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Γιατί εἶναι ἡ ποίηση τῆς ζωῆς του. Καὶ γιὰ τὴν ποίηση δὲν χρειάζονται πομπὲς καὶ μεγαλεῖα. Φτάνει μιὰ ἐρῆ εἰκόνα ποὺ τὴν περιφέρουν μ' εὐλάβεια δυὸ τρεῖς παπαδες, μὲ μιὰ μουσικουλά μπροστά.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΘ'.

— Ναι, Ἀψὺς, εἶπε ὁ Γκορνιάσης. Εἴσαστε καὶ φαίνεστε. . . Ἀλήθεια, ἔπρεπε νάρθῃ ἐδῶ κι' ἕνα ζωντανὸ μεγάλο καὶ δυνατὸ σὰν καὶ σᾶς, νὰ ἐπιβάλλεται.

— Γιὰ ποῖο λόγο; ρώτησε ὁ ταῦρος.

— Γιατί τὰ ζωντανὰ τοῦ κτήματος, καὶ προπάντων τὰ πουλιὰ τῆς αὐ-

λῆς, εἶναι πολὺ κακότροπα καὶ ἀνάγωγα. Προπάντων μιὰ παλιόκοττα, ποὺ τὴ λένε Ἀσπρούλα. Δὲν ξέρετε πὼς κάνει! πειράζει ὅλο τὸν κόσμο! Ὅσες μόνο θὰ μπορούσατε νὰ τὴ βάλετε στὴ θέση της. Καὶ ξέρετε πὼς; Νά, νὰ σᾶς τὴ φέρω ἐδῶ μὲ τρόπο, καὶ νὰ τὴν κυνηγήσετε ξαφνικά, ὅπως τὸ Γιαννάκη, τὸ κακόπαιδο τοῦ ἀφεντικοῦ.

— Μὰ δὲν θάταν εὐγενικὸ ἐκ μέρους μου, εἶπε ὁ ταῦρος. Τὸν Γιαννάκη τοῦ ἀφεντικοῦ τὸν κυνήγησα ἐστὶ σ' ἀστεία, γιὰ παιχνίδι.

— Ὡ, μὰ καὶ τὴν Ἀσπρούλα στάστεϊα θὰ τὴν κυνηγήσετε. Αὐτὸ θὰ

της φθάση για να συμμαζευνθῇ. Λοιπόν, κύριε Ἀψύ, πάω να σᾶς τὴ φέρω καὶ χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμιά. Ὁρεβουάο!

Κι' ὁ Γκρινιάρης γύρισε στὴν αὐλή, μάζεψε ὅλα τὰ ζωντανά, καὶ τοὺς διηγήθηκε πῶς εἶδε καὶ γνώρισε τὸν ταῦρο.

— Τὸν λένε Ἀψύ, ἐπρόσθεσε, μὰ εἶναι ἡμερὸς σὰν ἀρνάκι. Ἐξέφρασε μάλιστα τὴν ἐπιθυμία νὰ σᾶς ἰδῇ καὶ νὰ σᾶς γνωρίσῃ ὅλους.

— Τότε νὰ πάμε στὸ μεγάλο λειβάδι, εἶπε ὁ κύριος Μέντιος.

— Νὰ πάμε βέβαια, ἀφοῦ ὁ Ἀψύς εἶναι καλός, συμφώνησαν καὶ ὅλα τὰλλα ζωντανά.

— Ἐμπρός λοιπόν, εἶπε ὁ Γκρινιάρης. Ἐγὼ νὰ σᾶς ὁδηγήσω ποὺ τὸν ξέρω. Ἀκολουθεῖτε με. Ἐλάτε κοντά μου, κυρία Ἀσπροῦλα.

— Πῶς; δὲν εἶσαι θυμωμένος μαζί μου; τὸν ρώτησε ἡ Ἀσπροῦλα.

— Γιὰ ποῖο λόγο; ἔκαμε ὑποκριτικά ὁ Γκρινιάρης. Ἐπειδὴ μὲ εἶπατε «γουρούνη»; Μπᾶ, ἐγὼ τὸ ξέχασα πιά. Καὶ μήπως δὲν εἶμαι; Ἐλάτε!

Καὶ συλλογίσθηκε: «Κακομοῖρα μου, ἔλα καὶ θὰ ἰδῇς τί σὲ περιμένει...»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ (*)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΟΛΕΤΤΑ	ψηλό καὶ ξανθὸ κοριτσάκι 12 χρονῶν ἐξοικιστὸ καὶ ζωηρὸ ἀγόρι 10 χρονῶν, ποὺ χώνει τὴ μύτη του παντοῦ καὶ θαρρεῖ πῶς τὰ ξέρει ὅλα.
ΑΝΔΡΕΑΣ	ἀγοράκι 6 χρονῶν, ποὺ δὲν παραδέχεται ποτέ νὰ τὸν ἀφήνουν τ'ἀδελφια του ἔξω ἀπὸ τὰ παιχνίδια καὶ τὰ σχέδιά τους.
ΝΤΟΝΤΟΣ	κοριτσάκι 9 χρονῶν ψηλὴ καὶ ἡλικιωμένη, καλοντυμένη καὶ γλυκομιλητὴ γιὰ ὑπηρετρία.
ΜΟΝΙΚΑ	ἐξαδέλφος, ψηλὸ ἀγόρι ὡς 16 χρονῶν μὲ φάτσα ἑσπνὴ καὶ ἀγαθὴ.
ΓΙΑΓΙΑ	
ΚΥΡΑ-ΚΑΤΕΡΙΝΑ	
ΜΑΡΚΟΣ	

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Ἐν ἀναμονῇ τοῦ Μάρκου, τοῦ μεγάλου ἐξαδέλφου ποὺ λείπει στὴν Ἀγγλία. Στὸ ἐξοχικὸ σπίτι γίνονται ἐτοιμασίες καὶ τὰ πάντα εἶναι γεμάτα χαρά, γιατί θὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι μαζί μὲ τὸν Μάρκο, ποὺ εἶναι θαυμάσιο παιδί, πρῶτος καὶ σὶα μαθήματα καὶ σὶα παιχνίδια. Στὸ ὠραῖο σαλόνι—σαλόνι πλουτοῦ ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ—εἶναι μαζεμένα τὰ τοῖα ἀδελφία.

Ντοντός.—Κολέττα, τί λές, θὰ κάνῃ πάλι τ' ἀλογάκι ὁ Μάρκος, νὰ μὲ πηγαίνῃ καθάλλα, ὅπως τόκανε πρόπερσι;

Κολέττα.—Χμ, δὲν πιστεύω. Τώρα μεγάλωσες κι' εἶσαι βαρύν. Θὰ τοῦ κοπῇ ἡ μέση του τοῦ καίμενου, νὰ σοῦ κάνῃ τέτοια παιχνίδια... Μ' ἐμένα δμως θὰ παίξῃ τέννις, αὐτὸς

(*) Ἀπὸ τὴν συλλογὴ τοῦ κ. Τάκη Κλεισιούνη «Ἑλληνικὴ Παιδικὴ Χιρνή».

μ' ἔμαθε καὶ νὰ ἰδῇτε ποὺ τώρα θὰ τὸν νικήσω.

Ἀνδρέας.—Ἐλα δά, καυχῆσάρα! Ὁ Μάρκος εἶναι τετραπέρατος, κανέναν μας δὲν μπορεῖ νὰ τὸν νικήσῃ οὔτε στὸ τέννις, οὔτε πούθενά.

Κολέττα.—Καλὰ τώρα, ἀς τ' ἀφήσουμε αὐτὰ... Ἡ γιαγιά, ξέρεις, εἶναι ὅλη χαρά, ποὺ περιμένει τὸ Μάρκο σήμερα. Εἶπε λοιπόν νὰ τοῖσιν τὸ σαλόνι. Πάρε τὴν ψαλλίδα καὶ πῆγαινε μὲ τὸ Ντοντὸ νὰ κόψῃς λουλούδια. Ἐγὼ θὰ ἐτοιμάσω τὰ βάζα καὶ θὰ σᾶς περιμένω... Μὰ δὲ μοῦ λένε, ποὺ εἶναι ἡ Μόνικα;

Ντοντός.—Τώρα τὴν εἶδα στὸν κήπο. Καθόταν καὶ διάβαζε ἕνα βιβλίο. Αὐτὴ ὅλο μὲ τὰ βιβλία τῆς γυρίζει. Οὔτε μιλάει καθόλου.

Κολέττα.—Ἐτοί εἶναι αὐτὴ. Ἀμα τὴ χρειάζεσαι, δὲν τὴ βρίσκεις ποτέ μπροστά σου.

(Ὁ Ἀνδρέας κι' ὁ Ντοντός βγαίνουν, ἡ Κολέττα συγγυρίζει ἐδῶ καὶ κεῖ τὸ σαλόνι, ἐτοιμάζει τὰ βάζα καὶ ὕστερα βγαίνει σὶο παράθυρο καὶ φωνάζει τὰ παιδιά. Ἐκεῖνα γυρίζουν σὲ λίγο φορτωμένα μὲ λουλούδια).

Κολέττα.—Μὴν ἀργῇτε. Ὅπου νᾶναι, θαλθῇ ἡ γιαγιά καὶ θέλω νὰ τὰ βρῇ ἔτοιμα.

(Ἡ Κολέττα παίρνει τὰ λουλούδια καὶ τὰ ταχτοποιεῖ μὲ πολὺ γοῦστο μέσα σὶα ὠραῖα βάζα. Ὁ Ντοντός τραβάει μιὰ μικρὴ πολυθρόνα καὶ θρονιάζεται μέσα ἀναπαυτικά).

Ντοντός.—Νά, ἐδῶ θὰ κάθουμαι ἐγὼ καὶ θὰ βάζω τὸ Μάρκο νὰ μοῦ λέγῃ ἐκεῖνες τίς ὠραίες ἱστορίες ποὺ ξέρει.

Κολέττα.—Ἐτοιμάσου! Τὴν δρεξὴ σου θάχῃ νομίζει ὁ Μάρκος, νὰ σοῦ λέγῃ τώρα παραμύθια.

Ντοντός.—Ἀ, Κολέττα, γιὰ πές μου, τοῦ Μάρκου τοῦ ἀρέσει ἡ κρέμα-σοκολάτα;

Κολέττα.—Γιατί ρωτᾷς;

Ντοντός.—Ξέρεις, περνώντας ἀπὸ τὴν κουζίνα, εἶδα ποὺ ἡ Μαριέττα χτυποῦσε αὐτὰ κι' ἔλυωνε σοκολάτα. Ἀχ, πῶς μου κομπολοῦσε! Φιάνει κι' ἄλλα γλυκά, καὶ μαρέγκες, καὶ τρουφές...

Ἀνδρέας.—Ἐλα τώρα, Ντοντὸ, μὲ τίς λυχουδιές σου. Ἐσένα πάντα σοῦ πέφτουν τὰ σάλια σου μ' αὐτὰ...

Ντοντός.—Γιατί ἐσύ, βλέπεις, πᾶς πίσω. Γιὰ θυμήσου τότε ποὺ ἔφαγες κρυφὰ τὰ τρίγωνα ἀπὸ τὸ μπουφέ...

Κολέττα.—Ντοντὸ, τέτοια λόγια νὰ μὴν τὰ λές στοὺς μεγαλύτερους... Γιὰ κοιτάξτε τί ὠραῖα ποὺ εἶναι τὰ λουλούδια μας! ὦ, χαρὰ ποὺ θὰ νοιώσῃ ἡ γιαγιά ὅμα τὰ ἰδῇ... Μὰ, παιδιά, τί ἔγινε αὐτὴ ἡ Μόνικα σήμερα; Ἐμεῖς κοπιᾶζουμε ἐδῶ καὶ συγγυρίζουμε, καὶ τοῦ λόγου τῆς κάθεται σὶη μπάντα. Κι' ὅταν θάρθῃ ὁ Μάρκος, θὰ νομίζῃ πῶς βοήθησε κι' ἡ Μόνικα σὶο συγγύρισμα.

(Ἐκεῖνη τὴ στιγμή μπαίνει ἡ Μόνικα, κομὴ μελαχροινούλα ἐννιά χρονῶν, λιγόλογο κοριτσάκι καὶ μαζεμένο. Κρατεῖ μιὰ παλιὰ κτρινομένη φωτογραφία κι' ἕνα τριαντάφυλλο).

Μόνικα.—Ἐγὼ εἶμαι, Κολέττα. **Κολέττα.**—Ἀ, καλῶς τὴ τὴν κυρία! Τί ἔγινες, καλέ, ἀπὸ τὸ πρῶτ;... Καὶ τ' εἶν' αὐτὴ ἡ φωτογραφία;

Μόνικα.—Ξέρετε, ἔφαξα καὶ βρήκα αὐτὴ τὴ φωτογραφία σ' ἕνα παλιὸ σεنتούκι. Εἶναι ὁ Μάρκος, ὅταν ἦταν μικρούλης, καθισμένος σὶα γόνατα τῆς μαμᾶς του. Θὰ τὴ βάλω σὶην κάμαρά του, νὰ τὴν ἰδῇ ὅταν θάλθῃ. Εἶναι τὸ δῶρο μου.

Ἀνδρέας.—Χαρὰ σὶο δῶρο!

Κολέττα.—Τί ἰδέα κι' αὐτὴ! Ὁλο καὶ τέτοια σὺβρχονται σένα σὶο κεφάλι. Μὰ τί θὰ καταλάβῃ ὁ Μάρκος ἀπ' αὐτὸ τὸ κτρινομένο πράμα;

Μόνικα.—Ἐγὼ λέω πῶς θὰ εὐχαριστηθῇ.

Ντοντός.—Γιὰ νὰ τὴν ἰδῶ!

(Μπαίνει τώρα μέσα σὶο σαλόνι ἡ Γιαγιά, ψηλὴ κι' ἡλικιωμένη, καλοντυμένη καὶ γλυκομιλητὴ. Δαιρεύει ὅλα τῆς τὰ ἐγγόνα κι' ἡ χαρὰ τῆς εἶναι νὰ τὰχῃ μαζί τῆς).

Γιαγιά.—Ἀ, τί ὠραῖα ποὺ στολίσκατε, παιδιά μου. Ἐτοί μπράβο, νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ καλὸς σας ἐξαδέλφουλης. Ἐγὼ ἐτοιμάζομαι, γιατί σὲ λίγο θὰ φύγω. Θὰ πάω σὶο σταθμὸ νὰ τὸν περιμένω καὶ νὰ τὸν φέρω. Δὲ βλέπω τὴν ὥρα πότε νάρθῃ νὰ τοῦ δέξω τὸ ραδιόφωνο ποὺ πῆρα πρὸς χάρη του. Ὁ ἡλεκτρολόγος ἤρθε τὸ πρῶτ καὶ ἔκαμε τὴν ἐγκατάσταση. Μοῦ εἶπε πῶς εἶναι ἔτοιμο νὰ

λειτουργήσῃ καὶ ἔφυγε, γιατί εἶχε βιαστικὴ δουλειὰ σὶη πόλη. Ὡστε τὸ βράδυ θὰ κάνω ἐγὼ τὸ μηχανικὸ καὶ τὸν ἡλεκτρολόγο, ὅπως μοῦδειξε. Μόνο μὴν τὸ πειράξετε, παιδιά μου. Ἀφήστε τὸ ἐκεῖ δὲ ἤσυχο, ὥς που νὰ γυρίσω.

(Ὅλοι γυρίζουν καὶ κοιτάζουν τὸ κομψὸ ἐπιπλο ποὺ εἶναι σὶη γωνιά τοῦ σαλονιοῦ: ἕνα στενόμακρο κοντι κλεισμένο καλὰ μ' ἕνα μεγάρωνο ἀπὸ πάνω).

Ἀνδρέας.—Ἐννοια σου, γιαγιά, ἂν ξεχάσῃς τίς ὁδηγίες τοῦ μηχανικοῦ, ἐγὼ εἶμαι δῶ. Θὰ τὸ κάμω ἐγὼ νὰ δουλέψῃ.

Γιαγιά.—Ἀνδρέα μου, τὸ νοῦ σου τὰ μὴν τ' ἀγγίξῃς! Μὴ σοῦ περναῖ ἡ ἰδέα πῶς μπορεῖς ν' ἀνακατῶνεσαι παντοῦ, γιατί τὰ παιδιά πολλὰς φορὲς νομίζουν πῶς ξέρουν κάτι, δίχως νὰ τὸ ξέρουν καθόλου.

Ντοντός.—Ξέρεις, γιαγιά, ἡ Μαριέττα φτάνει κρέμα σοκολάτα κι' ἕνα σωρὸ γλυκά.

Γιαγιά.—Ξέρω, Ντοντὸ μου, ξέρω. Θὰ κάνουμε, βλέπεις, λαμπρὴ ὑποδοχὴ σὶο Μάρκο μας... Δοιπὸν παιδιά, ἐγὼ φεύγω. Κολέττα, τὸ νοῦ σου, νὰ μὴν κάνετε καμμιά ζημιὰ. Θὰ γυρίσω κατὰ τίς πέντε. Ἀντίο.

(Ἡ γιαγιά βγαίνει καὶ τὰ παιδιά πηγαίνουν σὶο παράθυρο νὰ τὴν ἰδοῦν ποὺ φεύγει. Ἀκούγεται νὰ δουλεύῃ μηχανὴ ἀπὸ αὐτοκίνητο ποὺ ξεκινᾷ).

Ντοντός.—Πάει, ἔφυγε ἡ γιαγιά!

Κολέττα.—Σὲ λίγην ὥρα θὰ γυρίσῃ πάλι.

(Γυρίζουν ὅλοι μέσα καὶ κάθουν-

ται καθένας σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ πιάκουν τὴ συζήτηση).

Ἀνδρέας.—Τί καλὰ ποὺ τὸ σκέφθηκε ἡ γιαγιά νὰ φέρῃ ραδιόφωνο. Τόφερε γιὰ τὸ Μάρκο, ἀλλὰ θὰ τὸ χαροῦμε ὅλοι μας.

Κολέττα.—Ὅλα τὸ βάζουμε νὰ δουλεύῃ ἀπὸ τὸ πρῶτ ὥς τὸ βράδυ, ἔ;

Ἀνδρέας.—Ὀῦ, κι' ἀπὸ τὸ βράδυ ὥς τὸ πρῶτ! Ὁ ἄκουσε συναυλίες, διαλέξεις, τραγούδια...

Ντοντός.—Μὰ πῶς θὰ τ' ἀκούμε;

Ἀνδρέας, σοβαρά.—Μὲ τὰ κύματα!

Ντοντός.—Ἐγὼ θὰ πάω νὰ τὸ ἰδῶ ἀπὸ κοντά.

Κολέττα.—Νὰ κάτσης ἐκεῖ ποὺ κάθεται!

Ντοντός.—Μὰ δὲ θὰ πάω πολλὸ κοντά. (Σηκώνεται καὶ πλησιάζει τὸ ραδιόφωνο, καὶ χωρὶς νὰ τοῖμα νὰ τ' ἀγγίξῃ, τὸ ἐξετάζει μὲ προσοχή).

Ντοντός.—Ἀ, ἄ!...

Ἀνδρέας.—Τί εἶναι;

Ντοντός.—Ἐδῶ μέσα κάτι τρίζει!... Ἐνα ποντίκι! Παιδιά, ἕνα ποντίκι εἶναι μέσα καὶ τρώει τὰ σύρματα! (Τώρα σηκώνονται ὅλοι καὶ πλησιάζουν τὸ ἐπιπλο).

Ἀνδρέας.—Ἀλήθεια, ἀκούτε ἕνα ἀσθενικὸ κρι-κρι-κρι;... Κάποιο ποντίκι εἶναι μέσα, στοιχηματίζω πῶς; θὰ τὸ καταστρέψῃ τὸ ραδιόφωνο!

Μόνικα.—Καλέ, ποῦ βρέθηκε τὸ ποντίκι, ἀκόμα δὲν τὸ φέραμε δῶ μέσα τὸ ραδιόφωνο; Εἶναι δυνατό;

Κολέττα.—Καλὸ κι' αὐτό! Δὲν τ' ἀκούς, καλέ, ποὺ ροκανίζει τὰ σύρματα... Κρί... κρί... κρί...

Ντοντός, μεριάζοντας.—Ὀῦ, φο-

βάμαι! Ἄν πεταχτῇ ἄξαφνα σὶα μοῦτρα μας!

Ἀνδρέας.—Τώρα τί λέτε νὰ κάνουμε; Ν' ἀφήσουμε τὸ ποντίκι νὰ φάῃ τὰ σύρματα;

Κολέττα.—Δὲν πρέπει νὰ καθήσουμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Ἡ γιαγιά θὰ πικραθῇ πολὺ ἂν χαλάσῃ τὸ ραδιόφωνο τοῦ Μάρκου.

Ἀνδρέας.—Φυσικά. Ἐχουμε χρέος νὰ προλάβουμε τὴν καταστροφή.

(Πλησιάζει τὸ ραδιόφωνο, γυρίζει τὸ κλειδάκι καὶ ἀνοίγει τὸ κοντι).

Μόνικα.—Ἀνδρέα, μὴν τ' ἀνοίγεις! Ἡ γιαγιά εἶπε νὰ μὴν τ' ἀγγίξουμε.

Κολέττα.—Πάψε σύ, μὲ τὴ γκρίνια σου! Θέλεις λοιπὸν νὰ μᾶς τὸ χαλάσῃ τὸ ποντίκι, νὰ μὴν ἀκούσουμε τίποτα ἀπόψε; Αὐτὸ θέλεις;

(Μιὰ κι' ἀνοίξαν τὸ μηχανήμα, ὅλοι ξεγροῦν τὸ ποντίκι καὶ κοιτάζουν περίεργα μέσα).

Ντοντός.—Ἀπὸ ποῦ ἀκούγεται ἡ μουσική;

Ἀνδρέας, δείχνοντας τὸ μεγάρωνο.—Ἀπὸ κεῖ.

Ντοντός.—Εἶναι δύσκολο νὰ τὸ κουρντίσουμε;

Ἀνδρέας.—Καθόλου. Ἄν γυρίσουμε αὐτὸ τὸ χερουλί, λίγο πιδ πάνω, λίγο πιδ κάτω θὰ βροῦμε ὅ,τι θέλουμε, Παρίσι, Λονδίνο, Ἰσπανία.

Κολέττα.—Ἐ, δὲν τὸ γυρίζουμε λιγάκι;

Ἀνδρέας.—Καὶ ξέρεις, εἶναι ἡ ὥρα ποὺ ἔχουν ἀρχίσει οἱ συναυλίες. Στάσου... Νά! (Γυρίζει τὸ χερουλί).

(Ἀκολουθεῖ)

Μ.Χ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Σίφουνας Ἀθηνῶν. Ἀ' Βραβεῖον 278ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. 2. ΑΡΕΑΚΕΙΑΣ Ν. 1, Ἀθῆναι-Σόρος. Ἀ' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ Ζωγραφικῆς. 3. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Α. ΚΑΛΑΥΤΡΙΑΣ, Ἀσραπτόβροντο, Ἀργυροστόλιον. Ἀ' Βραβεῖον 279ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. 4. ΑΓΓΗ Ν. ΣΤΡΙΠΚΟΥ, Σοφουλῆ, Πειραιεύς. Ἰσοτίμος Ἀ' Βραβεῖον 267ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. 5. ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ Γ. ΜΑΝΕΣΗΣ, Στέφανος τῆς Δοξῆς, Ζάκυνθος. Ἀ' Βραβεῖον 275ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΝΤΕΒΩ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— "Ε, λοιπόν! 'Η μάνα σου κι' ή κόρη σου ζούν. 'Εμείς τις βρήκαμε και τις σώσαμε. Και ξέρεις πού θα είναι τώρα; Στο Μαρκάτο, στο σπιτάκι πού τις είχες αφήσει. Ξαναπήγαινε να τις βρής!

Ο Μάρκος τούς κοίταζε σατισμένος. Τόν κορείδευαν; 'Ονειρευόταν; Ήταν αλήθεια αυτά τα θαύματα πού του έλεγαν; Δεν έπίστευε σταυτιά του.

— Αλήθεια; αλήθεια; ψιθύριζε σά χαμένος. Μά πώς;... 'Εσείς;... Πώς;...

— Δεν πιστεύεις; του είπε ο Μοντανής. 'Εχεις δίκιο, γιατί τέτοιες συμπτώσεις είναι άπίστευτες... Φαντάσου, να ταξιδεύουμε και μεις και να βρεθούμε κοντά στα Τρία Σπίτια την επομένη της πλημμύρας! 'Ακουσε λοιπόν πώς ήρθαν τα πράγματα γιά να σώση τη μάνα σου από βέβαιο πνιγμό ο πατριώτης σου Μάριος Καπάνης.

Κι' ο Μοντανής διηγήθηκε στον Μάρκο την ιστορία πού ξέρουμε.

Έκει να βλέπατε την τρελλή χαρά πού έπιασε τόν κακόμοιρο τόν Μάρκο! Αγκάλιαζε ένα ένα τα παιδιά, τούς έσφιγγε και τούς φιλούσε τα χέρια, έκλαιγε, γελούσε, έχόρευε.

— "Αχ, ή μαννούλα μου! φώναζε, άχ, ή κορούλα μου! Ζούν, τις βρήκα, τρέχω κοντά τους! Και βέβαια θα βρίσκονται στο Μαρκάτο. Έκει θα γύρισαν, άμα έγινε καλά ή μάνα μου, άφου τα Τρία-Σπίτια δεν υπάρχουν πιά!

Έκεινη την ώρα στην αυλή του χανιού ήταν και μερικοί άλλοι χωριάτες. Άμα είδαν τόν Μάρκο να κάνει έτσι, ρώτησαν τί συμβαίνει κι' όταν έμαθαν, συγκινήθηκαν κι' αυτοί.

Ο Μάρκος έτοιμαζόνταν να φύγει. "Αξαφνα, σά να θυμήθηκε κάτι, έστάθηκε.

— Κύριε Μάριε, ρώτησε, τώρα λοιπόν πηγαίνετε στην Τάρβη;

— Ναι, αποκρίθηκε ο Μάριος: αύριο θα είμαστε εκεί.

— Έτσι μπράβο! έκαμε ο Μάρκος. Πόσο θα χαρή ή καϊμένη ή κυρία μητέρα σας! 'Η χαρά πού θα σάς ιδή θα την κάνη καλά.

Ο Μάριος έτρώμαξε:

— Μά τί, ή μητέρα μου είναι άρρωστη;

— "Οχι, ψιθύρισε με δειλία ο Μάρ-

κος, και σά μετανοιωμένος πού μιλήσε, άρρωστη δεν είναι, μά...

— Γιατί λοιπόν είπες πώς άμα με ιδή θα γίνη καλά; Πές μου γρήγορε, πές μου την αλήθεια, θέλω να μάθω!

Ο Μάρκος πήρε την απόφασή του.

— Καλά λοιπόν, είπε, να σάς πω όλη την αλήθεια, γιά να μην υποθέσετε τίποτα χειρότερο. 'Η κυρία μητέρα σας, καθώς μου είπε ένας γείτονας σας τώρα πού ήμουν στην Τάρβη, είναι πολύ λυπημένη. 'Αφού άρχισαν οι διακοπές κι' είδε τάλλα παιδιά να γυρίζουν στα σπίτια τους, την έπιασε μελαγχολία πού δέ γυρίσατε και σεις. Κάθε απόγευμα κατεβαίνει στον κήπο και θέτει ακίνητη και σιωπηλή, χωρίς να μιλά σέ κανένα, από τις τέσσερις ως τις έφτά, πού γυρίζει ο κύριος πατέρας σας. Αυτός την καταφέρνει να μπή μέσα. Οι γείτονες την άκουνε καμιά φορά, εκεί πού κάθεται να λέη μονάχη της: «Παιδί μου!... Μάριέ μου!...» Γι' αυτό σάς λέω πώς έσείς είσατε ή μόνη αίτία της μελαγχολίας της. Άμα σάς ιδή μιιά φορά, θα της περάση. Μην άργήτε λοιπόν, πηγαίνετε γρήγορα.

Ο Μάριος έκλαιγε.

— Την καϊμένη μου τη μητέρα, έλεγε. Δεν φανταζόμουν πώς θα όπέφερε τόσο... Άκούς εκεί να κάθετε κάθε μέρα τόσες ώρες άμίλητη!.. Ματώνει ή καρδιά μου πού τó συλλογιέμαι!...

— Μην κάνης έτσι, Μάριε, του έλεγαν οι φίλοι του: αύριο θαμαστε στην Τάρβη, ή κυρία Καπάνη θα σέ ιδή και θα σέ σφίξει στην άγκαλιά της, και σέ μιιά στιγμή θα τά ξεχάση όλα.

Άλλά ο Μάριος εξακολουθούσε να κλαίη άπαρηγόρητος.

— Μητέρα μου, ψιθύριζε, μητέρα μου... γιατί να μή τó συλλογισθώ, να τρέξω κοντά σου πιδ γρήγορα;... Θά σέ προφτάσω τώρα;

— Μή λές άνοησίες! τόν μάλλωσε ο Μοντανής: μήπως είναι άρρωστη βαριά; Άκουσες τί είπε ο Μάριος: μελαγχολία έχει μόνο.

— Μή δεν έκαμα καλά πού είπα στον κ. Μάριο γιά τη μητέρα του; ρώτησε άνήσυχος ο Μάρκος.

— "Οχι, έκαμες πολύ καλά, τού αποκρίθηκαν. Τώρα θα έπιταχύνουμε τó ταξίδι μας.

— Να φύγω λοιπόν;

— Πήγαινε στο καλό, Μάρκο.

Ο Μάρκος τούς αποχαιρέτησε κι' έφυγε πετώντας από τη χαρά του, γιά να πάη στο Μαρκάτο.

Οι άλλοι συνέχισαν τó λιτό γεύμα πού είχε διακόψει τó μεγάλο αυτό έπεισόδιο. Ο Μάριος δεν έκλαιγε πιά, αλλά ήταν πολύ συλλογισμένος. "Αξαφνα είπε:

— Παιδιά, είπατε να έπιταχύνουμε τó ταξίδι μας; Λοιπόν όχι. 'Εγώ λέω να μείνουμε άπόψε έδω, να κοιμηθούμε, και να ξεκινήσουμε αύριο πρωτ-πρωτ.

— Γιατί, Μάριε; έσδ πού έπρεπε να βιάζεσαι περισσότερο;...

— Έχω τó σχέδιό μου. Κάμετέ μου τη χάρη να γίνη όπως σάς λέω.

Τί να κάμουν; Άφου είχε «σέ-διο», πώς μπορούσαν να τού τó χαλάσουν; Και συμφώνησαν.

Έμειναν λοιπόν στο χάνι εκείνο, κι' άφου έδείπνησαν λιτά όπως έγευματίσαν, άνέβηκαν στην κάμαρα πού τούς έδωσαν γιά να κοιμηθούν. Οι άλλοι κοιμήθηκαν μακάρια, όνειρευόμενοι την αύριανή ευτυχία τού φίλου τους. Ο Μάριος μόνο δεν έκλεισε μάτι. Φανταζόταν την άγαπημένη του μητέρα άδύνατη, άρρωστη, και φοβόταν πώς ο Μάρκος δεν τού είχε πεί όλη την αλήθεια...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'

Τοίον, τοίον, τοίον...

Τό πρωτ ξεκίνησαν, αλλά όχι πολύ νωρίς, γιατί ο Μάριος δεν έδιαζόταν καθόλου κι' έκανε και τούς φίλους του νάργοπορούν.

Γιατί αυτό; δεν μπορούσαν να τó καταλάβουν, δεν ήθελαν όμως να τού έναντιώνονται. Κι' όταν στο δρόμο έκανε τόν κουρασμένο και τούς έλεγε να καθήσουν πόντ' έδω, πόντ' εκεί, δέχονταν χωρίς αντίλογους.

— Πόσο νάπέχη από δώ ή Τάρβη; ρώτησε μιιά στιγμή ο Δουμποδάνος.

— "Ω, ούτε δέκα χιλιόμετρα, άποκρίθηκε ο Μάριος.

— Φτάσαμε λοιπόν, φώναξαν οι άλλοι με χαρά. Σέ τρεις-τέσσερις ώρες θα ήμαστε στην πόλη.

— Ναι, είπε ο Μάριος: μά μή βιάζεστε, είναι ακόμα νωρίς...

Έκαμαν τά δέκα αυτά χιλιόμετρα μ' όλη τους την ήσυχία. Και βρέθηκαν σ' έναν ώρατο δρόμο, ανάμεσα σέ καταπράσινους άγρούς, πού δεξιά κι' άριστερά είχε ψηλά δέντρα. Στο τέλος αυτού τού δρόμου φαινόταν μιιά πόλη, μιιά μεγάλη έκκλησία κι' ένα ψηλό καμπαναρείο.

— 'Η Τάρβη μου! φώναξε ο Μάριος.

— Ά, τί καλά! είπε ο Δουμπο-

δάνος: σέ λίγα λεπτά θα είσαι στην άγκαλιά της μητέρας σου. Έμπρός! — "Οχι, σταθήτε, είπε ο Μάριος, σκιάζοντας τά μάτια του με την παλάμη του γιά να διακρίνη την ώρα στο ρολόι τού καμπαναρείου: είναι νωρίς ακόμα...

— Μά γιά τί πράγμα έπιτέλους; "Ολο νωρίς μάς λές πώς-είναι...

— Σούτ! άκούστε!... Τί ώραίτες φωνές!...

Άπό μακριά τραγουδούσαν κορίτσια. Και μέσα σ' όλες τις άλλες φωνές, ξεχώριζε μιιά πιό δυνατή και πιό γλυκειά. Στην αρχή δεν άκούγονταν τά λόγια. Μά όσο έπλησίαζαν τά κορίτσια, οι φίλοι τους ξεχώριζαν και τó τραγουδάκι πού έλεγαν:

Τακτικά αύγη-αύγη,
Πριν ακόμα ήλιος βγή,
Τό πουλάκι έξυνά
Και άμέσως άρχινά
Τό γλυκό κελάδημά του,
Τοίον, τοίον, τοίον...

— Άκούτε; είπε συγκινημένος ο Μάριος: είναι ένα τραγουδάκι σχολικό: κι' έγώ τó τραγουδούσα μικρός στο σχολείο...

Τά κορίτσια έπλησίαζαν και τά λόγια τού τραγουδιού άκούγονται ακόμα καθαρώτερα:

Τόν Θεό δοξολογεί
Τακτικά αύγη-αύγη,
Και στον κήπον άνιγηέ
'Η κλυκιά του προσευχή,
Τό γλυκό κελάδημά του,
Τοίον, τοίον, τοίον...

Ο Μάριος άκουγε με προσοχή κι' ή συγκίνησή του όλοένα μεγάλωνε.

Τό τραγουδάκι άντηχούσε τώρα από πολύ κοντά κι' ή δυνατή γλυκειά φωνή έλεγε:

"Όταν έξυνώ κι' έγώ,
Τόν Θεό δοξολογώ
Με καρδιά και με ψυχή,
Και μετά την προσευχή,
Κελαϊδώ σαν τό πουλάκι,
Τοίον, τοίον, τοίον...

Ο Μάριος έπιασε άξαφνα τó χέρι τού Δουμποδάνου και τού είπε:

— "Ω, αυτή τη φωνή τη γνωρίζω!... "Ω, ναι, είμαι βέβαιος! Είναι ή φωνή της Λουκίας!

Οι «τρείς σωματοφύλακες» κοίταζαν περίεργοι, γιατί ήξεραν πώς ή Λουκία ήταν ή μικρή ξαδέρφη τού φίλου τους. Πολλές φορές τούς είχε διηγηθεί ο Μάριος την ιστορία της οικογενείας του και τούς είχε πεί τά δνόματα των στενών συγγενών του. "Ηξεραν λοιπόν και τόνονα της Λουκίας.

Την ίδια στιγμή, από έναν πλαγιο δρόμο, έπρόβαλε ή συντροφιά

των κοριτσιών. Μπροστά-μπροστά περπατούσε ένα κοριτσάκι ντυμένο κομψά, μελαχροινό κι' όμορφο. Τάλλα είχαν σωπάσει κι' αυτό μονάχα τραγουδούσε.

Ο Μάριος μ' ένα πήδημα βρέθηκε κοντά στα κορίτσια. Αυτά, καθώς είδαν τά τέσσερα παιδιά, τρέμαξαν και διαμιάς έγιναν άστραπή, όπως πετούν τά μικρά σπουργίτια άμα βλέπουν άνθρωπο.

Μόνο τó μικρό κοριτσάκι πού τραγουδούσε έμεινε στη θέση του και, κόβοντας τó τραγουδί στη μέση, έκοίταζε καλά-καλά τόν Μάριο, πού κι' αυτός τó έκοίταζε χαμογελώντας. — Ά, σύ 'σαι, Μάριε; έσή· φώναξε άξαφνα.

Κι' έρμησε στην άγκαλιά του και τόν καταφιλούσε.

— Ναι, Λουκία, έγώ είμαι!...

— "Ω, τί χαρά πού σέ ξαναβλέπω! Πόσο θα χαρή κι' ή καϊμένη ή θείτσα πού θα σέ ιδή!

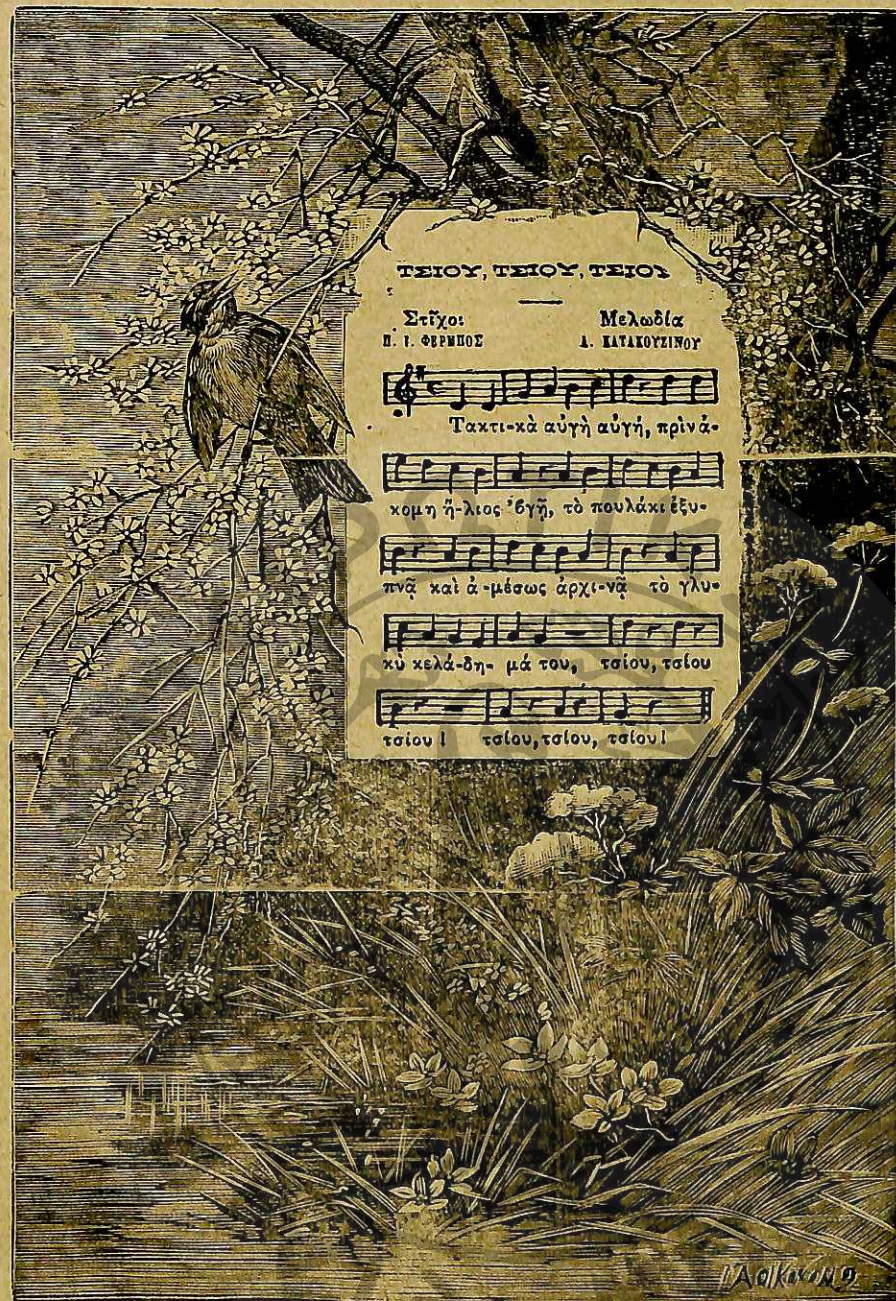
— 'Η μητέρα μου! Είναι καλά, Λουκία, ή μητέρα μου;

— "Οχι και τόσο, Μάριέ μου... Ένόμιζε πώς δεν θάρχόσουν τώρα τις διακοπές κι' από τη λύπη της άρρώστησε.

— Άρρώστησε; είναι στο κρεβάτι;

— "Οχι, όχι, μη φοβάσαι... Δεν είναι και τόσο άρρωστη... Άμα σέ ιδή, θα γίνη καλά.

(Άκολουθεί) Μετάφρ. π. ι. φ. και γρ. ε.

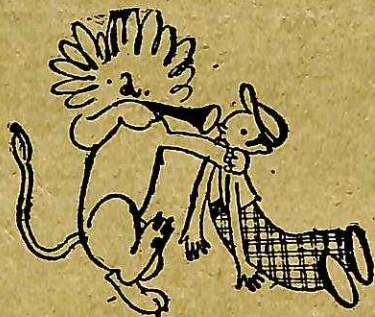

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ Ο ΚΛΕΦΤΗΣ

Μή νομίζετε, διαβάζοντας τόν τίτλο, πώς πρόκειται για κανένα μύθο του Αισώπου. Όχι, η ιστορία που θα σας διηγηθώ είναι αληθινή και έγινε τώρα και λίγον καιρό στη Γερμανία.

Λοιπόν, ένας λωποδότης έμπηκε τη νύχτα κρυφά μέσα σ' ένα θηριοτροφείο. Τί γύρευε να κλέψει εκεί μέσα, άγνωστο. Ίσως να έψαχνε να βρή κανένα σπάνιο ζώο για να το αρπάξει και να το πουλήσει ακριβά, ίσως να είχε άλλο σκοπό. Όπως και νάναι τριγύριζε ανάμεσα στα κλουβιά όπου ήταν κλεισμένα τα άγρια

«... Ένόμιζε υποχρέωσή του να συλλάβη τόν κακοποιό».

θηρία, χωρίς να δίνει και μεγάλη προσοχή στους ενοίκους τους. Έτσι πέρασε και μπρός από ένα κλουβί όπου μέσα βρισκόταν ένα υπέροχο λεοντάρι, που καθώς φαίνεται ενόμιζε υποχρέωσή του να συλλάβη τόν κακοποιόν αυτόν που έρχόταν να τ'ενοχλήσει μες στον ύπνο του. Απλωσε λοιπόν το ποδάρι του ανάμεσα στα κάγκελλα και μ' ένα χτύπημα «έθεσε εκτός μάχης» τόν λωποδύτη.

Τό περίεργο είναι που τόν λωποδύτη αυτόν τόν καταζητούσε η αστυνομία και δεν μπορούσε πουθενά να τόν βρή. Τό λεοντάρι λοιπόν που «έβαλε χέρι επάνω του» ήταν ο Σέρλοκ Χόλμς τών λεονταριών...

ΕΝΑΣ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Με τό συμπάθειο, όπως λένε κι' οι χωριάτες, στο διαγωνισμό αυτόν έλαβαν μέρος μονάχα αγελάδες, και η ωραιότερη απ' αυτές θα βραβευόταν. Και που έγινε ο διαγωνισμός; Στην Αμερική, που άλλοι; Στην πολιτεία Όκλαχόμα.

Όστόσο, θα πείτε, σέ όλες τις κτηνοτροφικές εκθέσεις παρουσιάζονται αγελάδες και απ' αυτές βραβεύεται η ωραιότερη. Τί ιδιαίτερο λοιπόν παρουσίαζε αυτός ο διαγωνισμός;

Απλούστατα, οι διαγωνιζόμενες παρουσιάστηκαν ντυμένες και τουαλεταρισμένες. Μιά απ' αυτές λεγόταν μάλιστα Κλεοπάτρα, αν αγαπάτε, και φορούσε ένα φόρεμα με βούλες και μία ωραία καπελλίνα· μία άλλη φορούσε ένα ωραιότατο καπέλλο που έδενε μ' ένα πλούσιο φιδόγκο κάτω από τ' οσάκι της· μία τρίτη τέλος ήρθε με τ' οσάκι της έγκραστημένο μέσα σ' ένα παιδικό άμαξάκι. Παρουσιάστηκαν και μερικές που δεν φορούσαν φουστάνια ή καπέλλα, μα κι' αυτές είχαν τ' αέράτιά τους στολισμένα με ωραίους φιδόγκους γαλάζιους ή ροδίτους.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΒΩΛΩΝ

Να κι' ένας άλλος διαγωνισμός και θα νομίζετε βέβαια πως σ' αυτόν έλαβαν μέρος άγοράκια.

Μα κάνετε μεγάλο λάθος.

Ο διαγωνισμός τών βώλων, για τ' ο πρωτάθλημα της Αγγλίας και για τ' ο παγκόσμιο πρωτάθλημα, έγινε στο Τίνσλεϊ Γκρήν της Σκωτίας, στην αυλή του «Πανδοχείου του Χρυσού Λαγωνικού» όπου γίνεται τακτικά κάθε χρόνο, από τρεις τώρα αιώνες.

Τήν τιμητική προεδρία τήν είχε ένας ένδοξος βετεράνος τών βώλων, ο Σάμ Σπούνερ που έχει σήμερα ηλικία ογδοήντα χρονών. Ο Σάμ Σπούνερ είχε κερδίσει τ' ο πρωτάθλημα για πρώτη φορά εδώ και πενήντα χρόνια—κάντε τ' ο λογαριασμό και θα έδωτε ότι και τότε δεν ήταν τόσο μικρό...

«... Μιά αγελάδα ήρθε με τ' ο βοδάκι της έγκατεστημένο μέσα σ' ένα παιδικό άμαξάκι».

κρούλης—και κράτησε τόν τίτλο δεκαπέντε χρόνια στη σειρά.

Ο Σάμ Σπούνερ λοιπόν, ο έπίτιμος πρόεδρος, είπε στους δημοσιογράφους ότι λυπάται πολύ για τόν ξεπεσμό τών βώλων, που ούτε καν τ' α παιδιά δεν τούς καταδέχονται πιά, ενώ άλλοτε ήταν ένα αληθινό, σοβαρό σπόρ.

—Στήν εποχή μου, είπε ο Σάμ Σπούνερ, όταν εσχόλαζαν από τή δουλειά τους, οι νέοι μαζεύονταν έδω

στην αυλή του «Χρυσού Λαγωνικού» έπαιζαν τούς βώλους και έπιναν μπύρα. Αυτά γίνονταν στον πολύ παλιό καιρό. Σήμερα οι σοβαροί άνθρωποι δεν καταδέχονται πιά να παίξουν τούς βώλους. Και οι νέοι παίζουν με μία μεγάλη χοντρή μπάλλα και δίνουν ο ένας στον άλλο κλωτσιές, και τσακίζουν τ' α πόδια τους. Μα τήν αλήθεια έχω αυτό δεν τ' ονομάζω σπόρ.

ΠΟΙΟΣ ΤΡΕΧΕΙ ΓΡΗΓΟΡΩΤΕΡΑ

Σύμφωνα με μία Αμερικανική στατιστική, γρηγορώτερα απ' όλα τ' α

«... Ένας ένδοξος βετεράνος τών βώλων που έχει σήμερα ηλικία ογδοήντα χρονών».

ζώα τρέχουν ή αντίλοπη και τ' ο ζαρκάδι που φθάνουν τ' α 92 χιλιόμετρα τήν ώρα.

Κι' ο πιο άργος είναι ο ρινόκερος, που σ' αν χοντρός που είναι ο κακομοίρης, μόλις φθάνει τ' α 32 χλμ. τήν ώρα. Ο έλέφας τρέχει γρηγορώτερα: 40 χλμ. τ' ο λεοντάρι 48 χλμ. τ' ο τσακάλι και η καμηλοπάρδαλης 55 χλμ., ο βούβαλος και η στροβοκάμηλος 56 χλμ.

Οι φίλοι μας όμως οι Αμερικανοί έχασαν τ' ο άλογο, που τρέχει ένα χιλιόμετρο τ' ο λεπτό, και τ' ο λαγωνικό που μπορεί να παραγγεί στην τρεχάλα με τ' ο ζαρκάδι.

Αναφέρουν όμως τις ταχύτητες τών πουλιών. Έτσι τ' ο χελιδόνι πετά με ταχύτητα 108 χλμ. η αγριόπαπια 95 χλμ. Η αγριόχηνια είναι λιγώτερο γοργή, τρέχει μόνο 88 χλμ. Τ' ο σπουργιτάκι φθάνει στα 78 χλμ. και η καρακάξα στα 76.

Όσο για τ' α ψάρια, τ' ο ταχύτερο είναι ο τόνος με 45 χλμ. τήν ώρα, και τ' ο πιο άργος ο σολωμός που μόλις φθάνει τ' α 18. Η πέστροφα που φαίνεται τόσο γοργή, μόλις φθάνει τ' α 19 χλμ. και τ' ο μπαμπούνι τ' α 24. Μάθετε απ' έξω αυτούς τούς αριθμούς για να κάνετε φιγούρα στους φίλους σας. Όσο για μένα, σας δηλώνω πως τούς έβλεπα κιόλα.

Ο ΑΝΑΤΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

«ΣΑΤΥΡΙΚΟ»

Τί μεγάλη φασαρία,
Τί άναμμουπούλα πάλι,
Άχ αυτές οι Άγγελίες
Μούχουν πάρε το κεφάλι!

Λοχαγοί μα και Στρατάρχες
Ξεπροβάλλουν κάθε μέρα,
Κάνοντας άποκαλύψεις
Εύτυχως... εις τόν αέρα.

Κι' οι άφίξεις απ' τή Ζούγκλα
Μη θαρρείς πως πάνε πίσω,
Ένας Θεριοδασκάνος
Λέει: «Θα τούς αφανίσω!»

Η Κλό-Κλό και η Έρμινια
Είναι φαβορί του πιάνου,
Έχουμε όμως και Τενόρους
Απ' τή Σκάλα του Μιλάνου.

Άλλες πάλι άνταλλάσσουν
Σφυριχτούλες και κουκλιτσές
Η Μαρία Στούαρτ όμως
Προτιμάει τις μουκλιτσές.

Τήν Θεριοδασκάνια
Πού να μας δαμάσει ήλθε,
Ο γενναίος Κοσμοκράτωρ
Τήν έδάμασε κι' άπληθε.

Και ο Πρόεδρος ο Σίλλερ
Πούνα Γερμανός τ' ονόνι,
Απ' τ' α Συριανά λουκούμια
Τ' ο έπ' ονέσε τ' ο δόντι.

Κι' ο Δημήτριος ο καίμενος
Πούνα της Σύρου τ' ο καμάρι,
Με τόν Συριανό παρέα
Στήν πλατεία σουλατσάρι.

Άς προσθέσουμε και τούτο:
Πώς η Γκάμπριελ η καίμενη
«Μυστικά» από τ' ο Μόσαρ
Κι' απ' τή Ρέμπερ περιμένει.

Μα δεν ξέρει πως ο Μόσαρ,
Ο παλιός ψευδωνιμούχος,
Τώρα πλέον άπεσούρη
Κι' έγινε συνταξιούχος.

Κι' η Σανθ' Υδραίοπούλα
Πού θαρρεί πως με γνωρίζει,
Είς τή Δοξαμένη 'Υδρα
Πάει και παραθερίζει.

Τάπα, μα όχι για να βγάλω
Απ' τήν τρύπα του τ' ο φίδι,
Κι' όποιος τ' α παραγγείλει
Ο μπακάλης έχει ξύδι.

Υδραίοπουλο [B]

ΠΑΙΔΟΦΥΛΑΚΑΣ

Ξέρεις π' ο είναι τ' ο μεγαλύτερο δυστύχημα που να σ' έβρη; Όχι; Σου τ' ο λέγω εγώ: Τ' ο να σ' αφήσουν μόνη στο σπίτι να φυλάς ένα τσούρμιο παιδιά. Στο λέγω εγώ ίδιες πείρας.

Ήταν Τρίτη άπόγευμα, κι' έπειδή η μαμά δεν θάρβαινε, πήρα τήν άδεια να πάω σ' εμά συμπαθήτρια μου να διαβάσουμε. Να διαβάσουμε, τ' ο λέει ο λόγος... αλλά τέλος πάντων. Έτοιμαζόμουνά λοιπόν, όταν άκούω τ' ο κουδούνι της πόρτας. Ήταν η θεία Στέλλα με τ' α τρία παιδάκια της. Ντύθηκα με τήν ήσυχία μου και κατεβαίνοντας τις σκάλες, σκέφθηκα να περάσω, να χαιρετίσω τήν θεία κι' ύστερα να φύγω. Πού να φανταζόμουνά τί με περιμένα! Μετά τ' α φιλιά με τή θεία και τ' α ξεδελφάκια, άκούω τήν μαμά να μου λέει:

— Πόνη, η θεία σου ήρθε για να πάμε στήν κυρία Α... Κι' έπειδή είναι άδύνατο να πάρουμε τ' α παιδιά μαζί μας, θα καθήσεις έσύ να τούς κάνης συντροφιά. Φιάξε τούς και κανένα παιχνιδάκι και... δεν πειράζει, πηγαινέις άλλη μέρα στήν φίλη σου.

Δεν ξέρω πόσα χρόνια άλλαξα από τ' ο κακό μου, αλλά πέρασε κάμποση ώρα ώπου να γνέψω καταφατικά-αν και κάθε άλλο παρά αυτό ήθελα να κάνω. Μα ήταν, βλέπετε, κι' η θεία μπροστά κι' η άνατροφή...

Ούτε στή φίλη μου θα πήγαινα, και τ' ο χειρότερο... θα καθόμουνά να φυλάω πέντε παιδιά—τρία της θείας και δυό τ' α δικά μας κάνουν δυστυχώς πέντε.

— Άκούστε, είπα στα παιδιά μόλις φύγανε και τ' α μάεψα στήν τραπέζια. Θα παίξετε ήσυχα, χωρίς μαλλώματα και χωρίς να κάνετε τ' ο δαμάτιο άνω-κάτω.

Και παίρνοντας έναν τόμο της Διάπλασης, καθήσα να ξεσκάσω. Άλλα που!

— Πόνη, κάνε μας κάδρα. Ήταν η άδελφή μου Κική κι' η ξαδελφούλα μου Νίκα. Άφου σόλισαν καλά τ' ο κουκλόσπιτό τους, θέλησαν να τ' ο βάλουν και κάδρα.

Πήρα δυό κομμάτια χαρτί και τούς τ' α ζωγράφισα. Για να π' ο όμως τήν αλήθεια, δεν έβαλα όλο τ' ο... τ' αλέντο μου σ' αυτούς τούς... πίνακες. Όταν τ' α τελείωσα, τούς έδωσα και δυό καρφίτσες να τ' α κρεμάσουν.

Πάει αυτό. Έσκυφα πάλι στο διάβαση, όταν ένας μεγάλος θόρυβος και κλάματα μ' έκαναν να σηκωθώ για να δ' ο τι συμβαίνει.

Ο Νίκος κι' ο Τάκης που παίζανε τούς θαλασσοπόρους, έχοντας γι' αλογά άναποδογυρισμένες καρτέλες, έπαθαν σύγκρουση και βόσκουνταν πεσμένοι ο ένας πάνω από τόν άλλο με τις καρτέλες τούς μαζί.

Παρ' όλη μου τή φούρα, η πρώτη μου κίνηση ήταν να γελάσω. Ύστερα, έπειδή τ' ο έκρινα άναγκασιότερο, πήγα τούς σήκωσα, κι' έβαλα τις καρτέλες στή θέση τους. Έκλαψαν όμως άκό-

μα και άναγκάστηκα, για να τούς ήσυχάσω, να φέρω γλυκά απ' τ' ο μπουφέ και να... φάμε όλοι μας.

Και τ' α πράγματα θα τελείωναν καλύτερα απ' ό,τι άρχισαν, αν τή Νίνα που υποφέρει πάντα απ' τ' α δόντια της δεν την έπιασε ένας τρομερός πονόδοντος—ή ενέργεια τών γλυκών, βλέπετε.

Έτρεξα και τής έφερα λίγο ούζο και τής έδωσα να τ' ο κρατήσει στο στόμα της και στο μέρος που πονούσε, χωρίς να τ' ο καταπιή.

Όταν ήλθαν η μαμά κι' η θεία με βοήκαν να έκτελώ χρέη... οδοντογιατρού, ενώ ξεφυσούσα από τ' ο κακό μου γιατί όχι μόνο είχα χάσει ένα ευχάριστο άπόγευμα που θα περνούσα στή φίλης μου, αλλά δεν είχα διαβάσει ούτε πέντε σειρές Διάπλαση.

Απερώσπη [B]

ΖΟΥΜΕ ΑΙΩΝΙΑ

Είναι μία γλυκιά μέρα, απ' τις πολλές τ' ο Μάη. Ο ήλιος λάμπει, ο ουρανός είναι κατακάθαρος, τ' α πουλάκια πετούν ευτυχισμένα από κλάδι σ' κλάδι και τραγουδούν μελωδικά τ' ο γλυκό τραγούδι της άνοιξης. Η κίνηση είναι άραιή, γιατί βρισκόμαστε σ' έναν έξοχικό δρόμο.

Στ' απέναντι σπίτι, ένα μικρούλιό αλλά όμορφο σπίτι, τριγυρισμένο από καρποφόρα δένδρα και μυριόχρωμα λουλούδια, καθόονται ένας γέρος με τή γριά του, που τ' α χρόνια κύρτωσαν τις ράχες των και άφησαν στο πέρασμά τους να πέσουν στα κουρασμένα κεφάλια μερικές νιφάδες...

Η μέρα είν' ωραία, γι' αυτό ο γέρος άφησε τήν εφημερίδα του, η γριά τόν αιώνα σίντροφ της, τ' ο πλέξιμο, και βγήκαν στήν χαριτωμένη βεραντούλα τους, να πάρουν κι' αυτοί μέρος στή μεγάλη χαρά της φύσης...

Ο γέρος, κουρασμένος απ' τ' α χρόνια, κρατώντας μ' άγάπη ένα ξεθωριασμένο κόκκινο κομπολόι, κι' η γριά με μία μαύρη μαντίλα στο κεφάλι και μία φούστα μ' άπειρες πτυχές, καθόονται ο ένας απέναντι στον άλλο, και συνομιλούν.

— Πέρασαν πιά τ' α χρόνια... Γεράσαμε και μεις όπως γερά ο καθένας από τούς θνητούς, κι' ήλθε η ώρα να άποχαιρτήσουμε τ' α ζωή, τόν κόσμο, είπε ο γέρος.

Και γι' άπάντηση η γριά τ' ο λέει: — Μη στενοχωριέσαι γέρο μου. Αυτός είν' ο προορισμός μας· να πεθαίνουμε κι' έτσι να δίνουμε τή θέση μας σ' άλλους... Η ζωή είν' ένα φέμα... Γεννέσαι, ζεις, πεθαίνεις... Τρεις μοιραίες λέξεις, που αποτελούν τόν προορισμό μας... Κι' όμως! Πόσο άδικο είχε η γριά.

